

T. C.
Y A R G I T A Y
3. H U K U K D A İ R E S İ

T Ü R K M İ L L E T İ A D I N A
Y A R G I T A Y İ L Â M I

Esas No : 2025/1070
Karar No : 2025/1900

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : Elbistan 3. Asliye Hukuk (Tüketici) Mahkemesi
TARİHİ :
SAYISI :
DAVACI :
DAVALI :
DAVA TARİHİ :

İlk Derece Mahkemesince kesin olarak verilen kararın kanun yararına temyizen incelenmesi Adalet Bakanlığı tarafından istenilmiş olmakla; Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili; davalı aleyhine müvekkili bankaya olan borcu nedeniyle Elbistan İcra Dairesinin E. sayılı dosyası ile genel haciz yoluyla takip başlatıldığını, davalı tarafından borca itiraz edildiğini belirterek borçlunun haksız itirazının iptaline, takibin devamına, %20 icra inkar tazminatı ile yargılama giderlerinin davalı tarafa bırakılmasına karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili; müvekkilinin ikamet adresinin İlçesi olması nedeniyle davanın yetkisiz Mahkemede açıldığını, bankaya karşı herhangi bir borcu bulunmadığını belirterek davanın reddine ve %20'den aşağı olmamak üzere kötü niyet tazminatına karar verilmesini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile itirazın iptali davası yönünden yetkili icra dairesinde takip başlatılıp, itirazın iptali davasının yetkili Mahkemede açılması dava şartı olduğu gerekçesiyle, davanın 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (HMK) 114/2. ve 115/2. maddeleri gereğince usulden reddine karar verilmiştir.

IV. KANUN YARARINA TEMYİZ

A. Kanun Yararına Temyiz Sebepleri

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına yönelik Adalet Bakanlığınca; Mahkemece, genel hükümlere göre Mahkemenin yetkisine yönelik itirazın incelenerek sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken, icra dairesinin yetkisine itiraz bulunmadığı halde takibin yetkisiz icra dairesinde yapıldığı gerekçesiyle davanın usulden reddine karar verilmiş olmasının usul ve yasaya olduğu ileri sürülerek kanun yararına temyiz isteminde bulunulmuştur.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık, kredi borcunun ödenmemesi nedeniyle başlatılan icra takibine itirazın iptali istemine ilişkin olup, kanun yararına temyiz aşamasında uyuşmazlık icra dairesinin yetkisine itiraz edilmemesi halinde itirazın iptali davasında Mahkemenin yetkisine itiraz edilmiş olması durumunda Mahkemece icra dairesinin yetkisinin incelenip incelenmeyeceği noktasında toplanmaktadır.

İlamsız bir takipte yetkili icra dairesi 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun (İİK) 50. maddesinin yollaması ile HMK'nın genel hükümlerine göre belirlenecektir. HMK'nın 6. maddesine göre genel yetkili icra dairesi, davalı

Esas No : 2025/1070

Karar No : 2025/1900

gerçek veya tüzel kişinin takibin yapıldığı tarihteki yerleşim yeri icra dairesidir. Yine aynı Kanun'un 16. maddesine göre ise haksız fiilden doğan uyuşmazlıklarda, haksız fiilin işlendiği veya zararın meydana geldiği yahut gelme ihtimalinin bulunduğu yer ya da zarar görenin yerleşim yeri mahkemesi icra dairesi de yetkilidir. Aynı Kanun'un 10. maddesine göre ise sözleşmeden doğan davaların sözleşmenin ifa edileceği yer mahkemesinde de açılabilmesi hükmü altına alınmış olup, bu sebeple sözleşmeden doğan para borcunun tahsili için başlatılan takipte, sözleşmenin ifa edileceği yer icra dairesi de yetkili kılınmıştır. Takibin konusu sözleşmeden kaynaklı para borcu olduğunda, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 89. maddesine göre, aksi kararlaştırılmadıkça para borçları alacaklının ödeme zamanındaki yerleşim yerinde ödeneceğinden, ifa yeri de alacaklının yerleşim yeri olacaktır. Böyle bir durumda alacaklı kendi yerleşim yerinde bulunan icra dairesinde de takip yapabilecektir.

İtirazın iptali davasını gören Mahkemenin, icra takibinin yapıldığı icra dairesinin yetkisine yönelik itirazı öncelikle incelemesi gerekir. Mahkemenin yetkisine yönelik bir itirazın var olup olmaması, bu sonuca etkili değildir. Eş söyleyişle, itirazın iptali davasında, Mahkemenin yetkisine itiraz edilmiş olsun veya olmasın Mahkeme öncelikle icra dairesinin yetkisine yönelik itirazı inceleyerek kesin olarak sonuçlandırmalıdır. Ancak icra dairesinin yetkisine itiraz edilmemesi o yerdeki Mahkemeyi itirazın iptali yönünden yetkili hale getirmeyecektir (Yargıtay 5. Hukuk Dairesinin 06.01.2025 tarihli ve 2024/8005 E., 2025/29 K. sayılı ilamı ile 26.02.2024 tarihli ve 2023/11444 E., 2024/2170 K. sayılı ilamı).

Yargıtay içtihatları ve yasal mevzuat birlikte değerlendirildiğinde; İİK'nın 50. maddesinde, ilâmsız takiplerde para borcuna ilişkin takip hususunda HMK'nın yetkiye dair hükümlerinin uygulanacağı, yetki itirazının esas hakkındaki itirazla birlikte yapılması gerektiği, somut olayda davalı borçlunun icra dairesinin yetkisine itiraz etmediği, davalı borçlu icra dairesinin yetkisini kabul etmiş sayıldığı ve icra dairesinin yetkisinin kesinleştiği, ancak davalının itirazın iptali davasında Mahkemenin yetkisine itiraz ettiği, bu durumda davalı borçlunun genel hükümlere göre açılan ve görülen itirazın iptali davasında Mahkemenin yetkisine itiraz etme hakkının olduğu anlaşılmaktadır.

O halde Mahkemece, genel hükümlere göre Mahkemenin yetkisine yönelik itirazın incelenerek sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken, icra dairesinin yetkisine itiraz bulunmadığı halde takibin yetkisiz icra dairesinde yapıldığı gerekçesiyle davanın usulden reddine karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olduğundan Adalet Bakanlığının bu yöne ilişkin kanun yararına temyiz isteminin kabulü gerekmektedir.

KARAR

Açıklanan sebeplerle;

Adalet Bakanlığının 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun/HMK'nın 363/1 hükmüne dayalı kanun yararına temyiz isteminin kabulü ile kararın sonuca etkili olmamak üzere **KANUN YARARINA BOZULMASINA**,

Kararın bir örneğinin ve dava dosyasının Adalet Bakanlığına gönderilmesine,
07.04.2025 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.

Başkan

Üye

Üye

Üye

Üye

